

๒๑

ผลของการให้ ตัวบทความเคารพ

นรชนใดผู้ให้สิ่งที่เลิศ ให้สิ่งที่ดีและให้สิ่งที่ประเสริฐ
นรชนนั้นจะบังเกิด ฌ ที่ใด ๆ
ย่อมเป็นผู้มีอายุยืนยาว
เป็นผู้มียศ

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๐

สิ่งที่เป็นบ่อเกิดแห่งความสุข และความสำเร็จในชีวิต
ของคนเรา คือ บุญกุศลที่เราทำไว้อย่างดีแล้ว ซึ่งจะเป็นเครื่อง
สนับสนุนให้เราได้บรรลุวัตถุประสงค์ของชีวิต ในการเข้าถึง
ความเป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี พระราชา พระเจ้าจักรพรรดิ
เข้าถึงความเป็นพระอริยเจ้า พระอรหันต์ พระปัจเจกพุทธเจ้า
หรือพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ก็เพราะบุญ ฉะนั้นบุญจึงเป็นสิ่ง
สำคัญที่ส่งผลดลบันดาลให้เราได้บรรลุเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน อังคุตตรนิกาย ปัญจก-
นิบาต ว่า

“อคฺคทายี วรทายี เสฏฺฐทายี จ โย นโร

ทึมายุ ยสฺวา โหติ ยตถ ยตฺถุปปชฺชติ

นรชนใดผู้ให้สิ่งที่เลิศ ให้สิ่งที่ดีและให้สิ่งที่ประเสริฐ
นรชนนั้นจะบังเกิด ณ ที่ใดๆ ย่อมเป็นผู้มีอายุยืนยาว เป็น
ผู้มียศ”

ในการทำทาน แต่ละคนมักมีอัธยาศัยในการให้ทาน
แตกต่างกันไป เช่น การให้ทานด้วยของไม่ดี แล้วเก็บซ่อนของ
ที่ดีไว้ใช้เอง ทำอย่างนี้ท่านเรียกว่า ทาสทาน แต่ถ้าบริโภคน
ใช้สอยของอย่างไร ก็แบ่งปันให้ทานของอย่างนั้น จัดเป็น
สหายทาน ส่วนบางท่านฉลาดในการทำทาน ให้แต่สิ่งของที่ดีที่

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๑

ประณีต ของที่ชอบใจและมีคุณค่ายิ่งกว่าที่ตนเองบริโภคใช้สอย
อย่างนี้เรียกว่า สามิทาน การให้ทานประการสุดท้ายนี้จัดเป็น
วิสัยของบัณฑิต

คนมีปัญญาให้ทานแบบสามิทาน คือ ให้ทานอันเลิศเสมอๆ
มีจิตใจที่สูงส่งสามารถเอาชนะความตระหนี่หวงแหนที่มีอยู่ในใจได้
ท่านเรียกว่า เป็นทานบดี ซึ่งแปลว่า ผู้เป็นใหญ่ในการให้ทาน
หมายความว่า จิตใจของผู้นั้นเป็นอิสระและมีความเป็นใหญ่ใน
ตนเองไม่ตกอยู่ในอำนาจของความตระหนี่ การให้ทานที่
สมบูรณ์ประณีตมากเท่าไร ย่อมจะได้รับผลของทานเป็น
บุญใหญ่ทัບทวีกลับมาสู่ผู้ให้มากเท่านั้น ทำให้มีความสมบูรณ์
เพียบพร้อมด้วยรูปสมบัติ ทรัพย์สมบัติ คุณสมบัติ ลาภ ยศ
สรรเสริญ สุข มรรคผลนิพพาน เมื่อละจากโลกนี้ไปแล้ว บุญก็
ยังส่งผลให้ได้ไปเสวยสุขที่ประณีตยิ่งๆ ขึ้นไป

ประการสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ใจที่บริสุทธิ์ผ่องใส
ขณะกำลังให้ทาน จะเป็นเครื่องจำแนกผลแห่งการให้ทาน
แตกต่างกันไป เช่น เรื่องของพระเจ้าปายาลิและอุตตรมาณพ

*พระเจ้าปายาลิทรงเป็นกษัตริย์ครองเมืองเสตัพพนคร

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๒

พระองค์ทรงมีอุปนิสัยชอบค้นคว้าทดลองคิดหาเหตุผลในสิ่งต่างๆ เมื่อพระองค์ทรงสดับคำสอนของสมณะ ซี พราหมณ์ทั้งหลาย ในเรื่องของการเวียนว่ายตายเกิดแล้ว ทรงค้นคว้าทดลองด้วยวิธีการต่างๆ และสรุปเป็นความเห็นที่ผิดๆ ว่า ชาติน้ำไม่มี คือ ตายแล้วสูญ ไม่เชื่อเรื่องนรกสวรรค์เลย ทรงเห็นผิดคิดเพียงว่า บุญบาปไม่มี โลกนี้โลกหน้าไม่มี

เรื่องของบุญ บาป และการเวียนว่ายตายเกิดนี้ จะรู้เห็นได้แจ่มแจ้งชัดเจนนั้น ต่อเมื่อใจหยุดนิ่งจนกระทั่งเข้าถึงธรรมกายภายใน ซึ่งจะเห็นแจ้งด้วยธรรมจักรของธรรมกาย ที่แตกต่างจากการเห็นด้วยตามนุษย์ทั่วไป และจะรู้แจ้งได้ด้วยญาณทัสสนะของธรรมกาย ดังนั้นการทดลองด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ของพระเจ้าปายาลิ จึงไม่ใช่วิธีที่ถูกต้องในการพิสูจน์เรื่องของชาตินี้ชาติน้ำ เหมือนคนต้องการน้ำแต่ไปบีบไปคั้นจากเม็ดทราย ถึงจะเพียรพยายามทำอะไร ก็เสียแรงเปล่า

พระเจ้าปายาลิทรงยึดถือความเห็นผิดๆ เช่นนี้มาโดยตลอด จนกระทั่งพระกุมารกัสสปะ ซึ่งเป็นพระอรหันต์ที่มีปฏิภาณเป็นเลิศ ท่านได้เดินทางมาสู่เมืองแห่งนี้ และได้เมตตาใช้ปัญญาอันลึกซึ้งแสดงพระธรรมเทศนาโปรดพระเจ้าปายาลิ จนพระองค์ทรงละความเห็นผิด กลับมาเป็นสัมมาทิฐิ คือผู้มี

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๓

ความเห็นที่ถูกต้อง ปฏิญาณตนเป็นอุบาสกและขอถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่ระลึกตลอดไป

นับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา พระเจ้าปายาลิได้ทรงเริ่มการให้ทานแก่ผู้คนทั้งหลาย โดยแต่งตั้งให้บุตรหลานเป็นเจ้าของหน้าที่จัดการเรื่องการบริจาคทาน คนส่วนใหญ่ที่เข้ามาบริจาคทานไปนั้น ล้วนแต่เป็นคนยากจนอนาถาทั้งสิ้น ซึ่งพระเจ้าปายาลิทรงให้ด้วยความสมเพชเวทนาเท่านั้น ไม่ได้ให้ด้วยความเลื่อมใสศรัทธา ดังนั้นจึงทรงให้แต่สิ่งของที่ไม่มีดี ไม่ประณีตแก่ผู้มารับบริจาคเหล่านั้น รวมถึงสมณะ ชี พราหมณ์ด้วย

ส่วนบุตรหลานผู้มีหน้าที่ในการจัดการให้ทานเหล่านั้น เป็นผู้ที่มีศรัทธาในการให้ด้วยสิ่งของที่ประณีต เมื่อได้รับคำสั่งให้ทำทานด้วยสิ่งของที่เศร้าหมอง ก็ต้องฝืนทำด้วยความอึดอัดใจ หลังจากที่เขาให้ทานแล้วทุกครั้ง มักจะเปล่งเสียงอธิษฐานต่างๆ ว่า “ขอให้เราอย่าได้ทำบุญร่วมกับพระเจ้าปายาลิอีกเลย”

เมื่อคำอธิษฐานของบุตรหลานพลุ่งวูไปถึงพระกรรณของพระเจ้าปายาลิ พระองค์จึงตรัสเรียกบุตรหลานมาสอบถามว่า ทำไมจึงอธิษฐานเช่นนั้น บุตรหลานพกราบพูลว่า “เหตุที่ทำให้เปล่งวาจาอธิษฐานอย่างนั้น เป็นเพราะพระองค์พระราชทานแต่สิ่งของที่เศร้าหมอง มีเพียงปลายข้าวและ

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๔

น้ำผักดองเท่านั้น แม้เมื่อทรงพระราชทานผ้า ก็เป็นผ้าเนื้อหยาบ
ที่แม้แต่พระองค์เองยังไม่ทรงปรารถนาจะแตะต้องเลย
ข้าพระองค์ไม่ยากให้พระองค์ทรงได้รับผลทานที่เศร้าหมอง
ในภายภาคเบื้องหน้า จึงได้กล่าวอย่างนั้น”

เมื่อได้ทรงฟังอุตตรมาณพซึ่งเป็นกัลยาณมิตรแนะนำ
เช่นนั้น พระเจ้าปายาลิทรงได้คิด จึงมีรับสั่งให้อุตตรมาณพ
จัดเตรียมอาหาร เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ประณีต เช่นเดียวกับที่
พระองค์ทรงใช้สอยเป็นทาน พระองค์ทรงให้ทานด้วยสิ่งของที่
ประณีตนับตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ครั้นพระเจ้าปายาลิและอุตตรมาณพล้นอายุขัยลง
พระเจ้าปายาลิผู้เป็นเจ้าของทาน ได้ไปเกิดเป็นเทพบุตรอยู่บน
สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา ส่วนอุตตรมาณพผู้จัดการโรงทาน
กลับได้ไปเกิดในที่สูงกว่าพระเจ้าปายาลิ คือ อยู่บนสวรรค์ชั้น
ดาวดึงส์

ในสมัยนั้นมีพระอรหันต์ ชื่อ พระควัมปติเถระ ท่านไป
พักบำเพ็ญสมณธรรมที่สวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกาอยู่เป็นประจำ
คราวหนึ่ง เทพบุตรปายาลิได้เข้ามานมัสการพระเถระ แล้วยืน ณ
ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง พระเถระจึงถามว่า “ท่านเป็นใคร” ครั้น
ทราบว่าเป็นพระเจ้าปายาลิ จึงถามถึงอุตตรมาณพว่าไปบังเกิด

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๕

อยู่ที่ไหน ปายาลิเทพบุตรได้กราบเรียนท่านว่า “อุตตรมาณพ ผู้เป็นป่าวของกระผม ทำทานด้วยความเคารพ ให้ด้วยมือของตนเอง ด้วยกิริยานอบน้อม เขาจึงมีวิมานสว่างไสวในดาวดึงส์ ส่วนกระผมเองผู้เป็นเจ้าของทรัพย์ อุตส่าห์สละทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก แต่เหตุใดกลับมาบังเกิดเพียงสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชิกา อีกทั้งมีรัศมีและอานุภาพน้อยกว่าอุตตรมาณพอีกด้วย เมื่อพระคุณเจ้ากลับไปในเมืองมนุษย์แล้ว ขอได้โปรดบอกมหาชนทั้งหลายว่า ให้ทำทานด้วยความยินดี ด้วยความเคารพ ในการให้ทาน ด้วยกิริยาอาการอันนอบน้อมเถิด แล้วผลบุญอันบริสุทธิ์จะบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลายอย่างเต็มที่เต็มกำลัง”

เมื่อพระเถระกลับลงมาจากสวรรค์แล้ว ท่านได้นำเรื่องราวของพระเจ้าปายาลิมาถ่ายทอด เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจในการสร้างบารมีของพุทธศาสนิกชนทั้งหลายสืบต่อกันมาจนถึงทุกวันนี้

ฉะนั้น ท่านทั้งหลายต้องฉลาดในการให้ทาน บัณฑิตผู้มีปัญญาทั้งหลาย ทุกครั้งที่เขาจะให้ทานเขามักทำอย่างเต็มกำลัง ทำด้วยความเคารพนอบน้อม ทำทานเพื่อขจัดความโลภ ความตระหนี่หวงแหนให้หมดสิ้นไปจากใจ จึงได้รับผลแห่งบุญที่เต็มเปี่ยมบริบูรณ์ ที่จะเอืดยดประณีตยิ่งๆ ขึ้นไปตามลำดับ แต่

ผลของการให้ด้วยความเคารพ

๑๕๖

การให้อะไรที่จะประเสริฐเท่ากับการให้หนทางแห่งความสุข
ที่แท้จริงแก่มวลมนุษยชาตินั้น เป็นไม่มี เพราะถือว่าเป็นการให้
ในสิ่งที่เลิศ อันจะทำให้บุคคลเหล่านั้นเข้าถึงความสุขในปัจจุบัน
โดยการเข้าถึงพระรัตนตรัย จนกระทั่งถึงความสุขอันยิ่งใหญ่ใน
อายตนิพพาน

ดังนั้น ให้ทุกท่านหมั่นทำหน้าที่ยอดกัลยาณมิตรของโลก
ด้วยการชักชวนคนมาทำทาน รักษาศีล และเจริญภาวนา ให้
ทำตนเป็นประดุจสะพานที่เชื่อมหนทางไปสู่สวรัคนิพพานแก่มวลมนุษยชาติกันทุกคน

